Debreczen, 1899. XXVI. évfolyam 57. sz. Szerda, márczius 8.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A parlamenti béke és a társadalom.

— márczius 8.

A szenvedélyek lecsillapodtak s helyüket a kiengesztelődés és a békesség foglalta el. A kik villogó tekintettel farkasszemet néztek egymással, azok jobbot nyujtottak egymásnak. Sőt a kik majdnem három évtizedként szemben állottak egymással, karddal a kézben, most együtt fonják a béke koszoruját.

A politikában ujra beállott a rend. Ami egyuttal azt is jelenti, hogy beköszöntött a politikában a munka ideje. A béke napjait a politikának az alkotásra kell felhasználnia, mert ki tudja mielőbb elkövetkezhetik ujból a harcz ideje, a harcz, mely megtagadja az alkotást és a rombolást választja elvéül és eleméül.

Számtalanszor kerestük az alkalmat, hogy rámutassunk, milyen szoros kapcsolat van a politika és a társadalom között. A kettő viszonyának törvénye ugyanaz, mint a közlekedő edényeké. Az egyiknek emelkedése a másiknak emelkedését vonja maga után, az egyiknek süllyedése a másiknak süllyedését. Sőt még abban is talál ez a hasonlat, hogy: azok az áramlások, melyek a közlekedő edények egyik csövében — a politikában — fölszivódnak és fölszinre jutnak, a másik csőben — a társadalomban — szintén fölvergődnek a szinre.

Ennek a hasonlattal is igy megpéldázott törvénynek egyik bizonyitéka volt a legutóbbi félesztendő története. A társadalom kegyetlenül megérezte, hogy ne mondjuk, megsinylette a politikai mozgalmakat. Az általános társadalmi pangás egyenest nyomában fakadt a politikai káosznak; a társadalmi élet épp ugy a pillanatnak és a véletlen eseményeknek hatása alatt állott, mint az egész magyar politika. A politikai élet bizonytalansága megfosztotta a társadalomtól is a biztosság érzetét és tudatát.

A politika és társadalomnak e szerves kapcsolatára egy bizonyitékot tehát kaptunk. Most már az ujabb bizonyitékot is reméljük és várjuk. Azt szeretnők ugyanis bebizonyitva látni, hogy a politikai fellendülés, a politikai munkásság kora meghozza egyuttal a társadalmi fellendülésnek és a társadalmi munkának is az idejét.

Ennek a bizonyitásnak a sikere alkotja a mentsvárát azoknak, akik szinte kétségbeesni is hajlandók voltak a miatt a tespedés miatt, mely egész társadalmi életünkön már egy jó darab idő óta erőt vett. Mert valóban kétségbeejtő is volt látni, milyen bátortalansággal látott a társadalom a munkásságához, milyen féltő kiméletességgel és aggodalommal próbálta ki a saját erejét. Erősebb mozgalmaknak neki sem mert eredni. Sőt még obligát mozgalmait is szükre szabta nyakát szegvén ezzel egy elevenen indult szezonnak.

Most a társadalom Csipkerózsikája fölébredt; az a tündérkirályfi, aki megváltotta hosszu álmából, a béke volt, a politikai béke. Csak véljük, hogy fölébredt a társadalom a gonosz szellemektől gonosz bübájjal rávarázsolt alvásból; de bizunk benne, hogy a társadalom mihamar bizonysággá változtatja a mi vélésünket és megmutatja tettekkel, — hogy ébren van.

De vajjon ha éber és eleven lesz is a társadalom, mi lészen az iránya az uj politikai éra alatt. Ha a politika és társadalom irányában is megvan az a bizonyos közlekedő kapcsolat, akkor a társadalom a szabadelvü és demokrata irányeszméket vallja néze-

TÁRCZA.

Téli szálláson.

Havas téli éjszaka történt . . . A kávéház ajtaja becsapódott. A vendégek nyomába rongyos, sápadt arczu gyerkőcz lökődött az utczára, hogy azon melegen fölmarkolja az ellökött szivarvéget. Rossz czipőiből kilátszottak fagyos lábai, könynyü gunyácskája Isten csodája, megvédte a kemény, szeszélyes évszakban. Miután szétnézett a villámmal bevilágitott fehér téren, a szájába dugott csutakkal visszaosont a kávéház ajtói közé. A fényes, meleg terem márvány asztalánál urak iszogattak fiatal nőkkel. A rongyos kis ficzkó nadrágzsebeibe mélyesztette kezeit, leselkedett reájuk. A miket látott, nagyon izgatta s moczczanni se mert, hogy észreveszik. Megrázkódott, elvörösödött a a mint kivülről valaki megkopogtatta az ajtó fényes üvegtábláját s azon a néven szólitotta, a mit a tolvajpajtások adtak neki. — Piri!

Fénylő barna szemeivel ijedten nézett az utczára. S mintha a mag árnyékát látta volna kissé megnyultan, megtorzitva a nagy rongyos ficzkóban, a ki a lépcsőn állt, belepve a nagy pelyhekben szállongó hóval.

Egy perez alatt künn termett mellette. Loholva mentek, a paloták hüvös falához lapulva. Tizenegy óra mult, az utczák czendesek voltak, csak lépésük szuszszanása hallatszott az éjszakában. A gáziámpák nevetségesen rajzolták le alakjukat a frissen esett hóra.

Piri eldobta a szivarvéget, mely ajkait égette s odaszólt a másikhoz:

— Kemény idő van.

— Az, Piri.

— A fiad nem volt veled?

— Tudod, mennyire gyámoltalan szegényke. Ha lopni akar, az imádság jut eszébe. Különösen czipőt viszek a kölyöknek, vadonat ujjat. Ilyen az anyja életében se volt a lábán . . .

Ugy kényezteted, mintha igazán az apja volnál . . . — köt bele Piri gunyos hunyoritással.

— Ha senkije sincs . . . — szól rá az öreg komolyan.

Egy darabon hallgatva mennek. Az öreg nagyokat lép, Pirinek szaladnia kell, hogy vele tartson s a hideg majd megdermeszti tajgait a könnyü rongyok alatt.

Az öreg barátságosan néz rá.

— Ehes vagy, Piri? — kérdezi a gyereket.

— Az nem, csak fázok. Böröndöt czipeltem az állomásra egy asszonyságnak. Kaptam husz fillért. Még maradt is a pénzből . . . Neked adom, öreg.

— Voltál a börtön felé? A vörös belopott egy csomó kártyát.

— Azok már ott huzzák ki a telet.

— A börtönben legalább nem hagyják elpusztulni az embert . . .

— Ahun a „poszt“ — hé! Meneüülj! . . .

Piri arcza elsápad a félelemtől! Az öreg erősen szorongatja a hóna alatt a vadonat-uj czipőket . . .

— Mi lesz a gyerekből, ha ma bekerülünk!

Egy szük, félreeső utczába inalnak. Arra kevés a lámpa s nincs rendőr.

Egy órai csatangolás után végre a külváros határában elterülő földeken bandukoltak téli szállásuk felé. A város szélső házaitól egy puskalövésnyire állt a belül sárral megtapasztott kunyhó. A sik hómezőn, a kopasz fák alatt messziről meglátszott rozoga fala a kerek tetővel. Igy télen senki se nézett még a tájára sem, csak a varjuk károgása hallatszott ide a közeli fákról. A kunyhó ajtaja egy nyomásra megnyilt. A tüz már elhamvadhatott benne. Sötét volt és hideg.

Nagyhirtelen összemarkoltak néhány csomó avas rőzsét a fák alul, hogy tüzet éleszszenek.

Az öreg nyugtalan volt, kétszer is megkerüte a kunyhót.

— Elbódorgott a gyerek, — mondta boszankodva Pirinek. A Zsikóék csalták el, a nyomukat látom a hóban.

— Öreg! Igaz, hogy azok az anyjuknak lopnak? — kérdezte elgondolkozva Piri.

— Ehen veszne különben. Valami csunya betegségbe esett, nem bir kimozdulni a vaczkából...

téül. Hogy ez a közlekedő kapcsolat valami nagyon szoros volna nálunk, ezt nem mernők határozottan kimondani. A mi társadalmunkban jókora adag konzervativizmus lakozott akkor is, amikor a politikában a liberálizmus legszebb sikereit aratta. Társadalmunk pedig azért konzervativabb a kelleténél, mert kiforrott, fejlett társadalmunk nincsen. Az egyes társadalmi csoportok még nem fonódtak, forrottak egybe, konzervativok az egyes csoportok a maguk szükebb köreikben, minek folytán az egész társadalom is konzervativ jellegü. Aki a társadalmi életet magát erősiti, az már ezzel az erősitéssel is beleviszi a szabadelvüségnek bizonyos mértékét; maguknak a szabadelvü irányeszméknek határozott érvényt szerezni a társadalomban: ez végtelen nehéz és csak lassan megoldható feladat. Mert a politika hamar szárnyra kap valamely eszmét és frázisainak telegráfdrótjain villámsebességgel röpiti tova; de a társadalom az eszméket nem fogadja be egyszerre; azok csak lassu felszivódással terjedhetnek a társadalomban s juthatnak itt érvényre.

Amilyen nehéz a politikai irányeszmék utja a társadalomban, épp oly jó támasza a politikai irányeszménck az, ha befészkelődött a társadalomba. Mert egy-egy megszilárdult irányeszménck legkitartóbb és legbiztosabb támasza a társadalom.

A mi társadalmunk, ha nem is fogadta magába annyira a liberális eszméket, mint a politika, mégis halad a liberális áramlatok felé. A kik a béke müvének segitségével visszaadták a társadalomnak a lelkét, az életet, azok törekedjenek, hogy nyiltan és őszintén megvallott liberális és demokrata eszméik számára megszerezzék biztositéknak a társadalmat. Az uj miniszteriumnak nemcsak a politikai pártokba kell vetni a bizalmát nagy czéljainak kivivására, hanem törekednie kell — amint erre a leköszönt kabinet is törekedett — hogy a társadalomban is erősitse a nemzeti és liberális érzést. Az uj miniszterium tagjai erre a fontos szerepre kiválóan alkalmasak. Társadalmi életünkben eddig is legelső tényezők voltak; társadalmunk legkedveltebb alakjai közé tartoztak ezidáig is; szavaik és tetteik ezidáig is irányadók és példaadások voltak társadalmunkban.

A jövőben, azaz már a jelenben is, ez a társadalmi irányadás és példaadás egyenest kötelessége és feladata az uj kabinet tagjainak és ismerve e kabinet tagjainak emelkedett felfogását, széles látókörét és kiváló szellemi kvalitásait, meg vagyunk győződve, hogy az uj politikai éra a magyar társadalmat is egy uj, mozgalmas és üdvös érába vezeti.

Hungarus.

— **Bécsi hirek.** A közös költségvetés és a delegatiók előmunkálatának megbeszélése végett ma tartották meg a külügyminiszteriumban a szokásos tanácskozásokat déli 11 órától délutáni 2 óráig. A tanácskozásban résztvettek az összes közös miniszterek, továbbá a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter s a két honvédelmi miniszter. Fejérváry Géza báró kivételével a magyar miniszterek Budapestre visszautaztak.

A mai előértekezleten még nem állapitották meg a delegatiók egybehivásának időpontját, ezt csak a közös költség előirányzatnak közös ministeri értekezleten történő végleges megállapitása után határozzák meg.

Azokra a hirekre, a melyek szerint a magyar ministerek Bécsben létük alatt az osztrák szakminiszterekkel kiegyezési ügyekről is tanácskoztak volna, meg kell jegyeznünk, hogy ilyen tárgyalásokra eddig alkalom sem volt.

Széchenyi Manó gróf, ő Felsége személye körüli miniszter két hétre Abbaziába utazott.

—

— **A spanyolok dolga.** Az uj spanyol kormányt nem a legszivesebben fogadták sem a kamarában, sem a szenátusban. A kormány nem mutatkozott be hivatalosan, hanem csak Szilvela miniszterelnök állott föl szólásra s kijelentette, hogy királyi dekrétum alapján a törvényhozó testületeket feloszlatja. Le a jezsuitákkal! ez volt az első kiáltás, mely a kamarában Szilvela beszéde után elhangzott. Azután nagy lárma támadt, folytonosan szidták a kormányt és a papokat, egyesek a köztársaságot éltették; óriási zürzavar keletkezett s az elnök a karzatokat kénytelen volt kiürittetni. A történtek után annyi bizonyos, hogy ha a kamarák együtt maradtak volna, a Szilvela-kabinet nem sokáig élne. Hiába fejtette ki Szilvela, hogy ő nem reakczionárius és nem a klerikálisok eszköze, a liberálisok annak tartják őt is és az egész kabinetet. Ha a spanyol kamarákat nem oszlatták volna föl, heves vitákra és tüntetésekre lehettünk volna elkészülve. Az uj választásokon sok történhetik, lehet, hogy a Szivela-kormány megerősödve kerül ki belőlük, de lehet, az is, hogy kudarczot vall s a májusban egybehivandó ülésszak első ülésén beadhatja lemondását.

—

A kunyhó közepén kékes füst csapott föl a rőzse rakásból s néhány pillanat mulva vigan pattogott a tüz, bevilágitva az üres kunyhót.

Az öreg a földre guggolt s mozdulatlan arczczal nézte a tüzkigyók vonaglását.

Szemei kitágultak, arcza megszelidült, mintha messze emlékeken merengene. Pedig alig mult tizenöt éves.

Piri megmeredt ujjait mozgatta, melyek ugy égtek, mintha parázson tartaná. Szalmát keresett a kunyhóban. Egyszerre nagyra meresztette szemeit. A kunyhó belső falánál összegémberedett testtel feküdt valaki. Mezitelen lábai a kormos hamuba süppedtek. Félig arczra volt borulva s csak könnyü rongyok fedték tagjait.

Ijedten mutatott a rongyokra.

— Á fiad! Ahun a! Alszik?

Az öreg ott hagyta a tüzet s ráhajolt az összegémberedett gyermekre, hogy fölrázza.

A gyermek már hideg, meredt volt. Karjai alácsavarodtak s az öreg nem birta azokat fölszabaditani.

Valami borzasztó gondolat villant át agyán a gyermek hideg merev tekintetére, a mint hanyatt rántotta. Mellén széttépte a rongyokat, hogy megtapintsa.

— Megfagyott... bődült el siró, rekedt hangon s szemeit nem birta levenni a halott arczáról.

Félelmes csendesség lett a kunyhóban. A rőzse még sistergett, pattogott láng nélkül.

Az ajtó magától megnyilt s Piri látta, érezte, hogy fehér árnyék suhant el mögötte; hátán átszaladt a hideg.

Az öreg annyi fájdalommal karolta át a hideg, meredt gyermek hullát, mintha igazán az apja volna neki. Kivitte a kunyhóból s az utszélre fektette, félig beletemetve a hóba, hogy rátaláljanak az emberek.

A hold ezüstös fénye már megbontotta a felhőket, beragyogta sáppadt sugaraival a halott gyermek fakó arczát, az üveges, kék szemeket, melyek az égre meredtek.

Piri szó nélkül szökött meg s a mennyire lábai birták, szaladt a havas, hideg éjszakában.

Az öreg néhányszor utána kiáltott rekedt, siró hangon, aztán visszabandukolt nehezedő lépéseivel a kunyhóba.

Bite Pál.

Te.

— Ujgörög novella. —

Irta: **Rugénia Zografo.**

Télre járt az idő. Mária mély gondolatokba merülve ült a nyugágyán, egyik kezével megtámasztotta hátradülő fejét, mintha dus hajzatának sulyán akarna könnyiteni, a másik liliomujju patyolat kacsója, melyen fényes jegygyürü ragyogott, hanyagul nyugodott a pamlag támláján. Ideges rángatódzás borzongott néha végig egész testén. Lehunyt szempillái sötét árnyat vetettek hófehér arczának rózsáira és bánatos, keserü mosoly lebegett piczi eperszája körül.

Ő nem szereti, — a vőlegénye nem szereti — mást vesz el. Ezek a rettenetes gondolatok czikáztak át lázban kerengve agyán. Alig néhány percze tudta meg ezt a szomoru igazságot, egy barátnője révén. Eleintén hinni se akarta, hogy az, ki neki örök szerelmet esküdött, most tőle elfordulhat, hogy mást boldogitson. De lassanként behatolt a szivébe a barátnői szavak mérge. És kezdte együvé füzni a tényeket. Müncheni tartózkodásának feltünő meghosszabbitását, ujabban tapasztalt indokolatlan hosszu hallgatását és Mária többé nem kételkedett barátnője szavaiban, hanem elhitte, hogy szive imádott ifjának eljegyzési hire nem puszta koholmány.

Fájdalmas érzés tölti el szivét, a mint a pamlagon gubbaszkodva visszahivja emlékébe a szerelem napsugaras boldogságának elmult idejét.

Husz éves volt, mikor először találkozott vele, a huszonhárom éves ifjuval, ki akkor hosszabb európai tanulmányutra indult. Meglátta, megszerette és viszontszeretetre lelt. Elutazása előtti nap ünnepélyesen eljegyezték egymást.

Még emlékszik arra a fellegtelen boldogságra, midőn az az édes hang suttogva esküdött örök hüséget, örök szerelmet, az indulófélben levő hajó dobogóján.

Oh, mért engedte el magától? Miért

— **Plósz Sándor** dr. igazságügyminister minden csütörtkön d. u. 4 órakor fogad. A legközelebbi fogadás f. hó 9-én lesz. Előjegyzések csütörtökön déli 12 óráig fogadtatnak el.

— **Politikai epizód**. Politikai körökben beszélik az alábbi epizódot: *Atzél* Béla báró, a ki már régóta nem foglalkozik az aktiv politikával, a napokban külföldi utról jött haza. Mikor a gyorsvonat Pozsonyba ért, a pályaudvaron fölszállt a vonatra *Frey* Ferencz, Esztergom város nemzetipárti képviselője.

— Hát mi ujság, hogy vagytok? — kérdi Atzél Frey képviselőt.

— Hál' Istennek, jól vagyunk. *Holnap lépünk be a szabadelvüpártba.*

Atzél, a külföldi utjában még lapot sem ért rá olvasni, résztvevő piltást vetett az esztergomi követre, aztán kezébe véve utitáskáját, szó nélkül elhagyta a fülkét.

A szomszéd szakaszban *Esterházy* Mihály gróf ült. Atzél is ott foglalt helyet.

— Szegény Frey — kezdi a beszélghtést Atzél — olyan jó ember volt — megőrült.

— Frey, a képviselő? kérdi Esterházy gr.

— Az szegény.

— Honnan tudod?

— Itt van a másik szakaszban. Azt mondta, hogy ti mind, te is, Apponyi is, Horánszky is beléptek a szabadelvüpártba.

— Igazat mondott — válaszolt nyugodtan a gróf — ez ugy van.

Aczél báró nagyot nézett, aztán vette a pakktáskáját és szó nélkül — ő maga is belépett a szabadelvüpártba.

Bánffy báró választóihoz.

A szilágy-somlyói választókerület szabadelvüpártja Bánffi Dezső báróhoz, a miniszterelnökségről való lemondása alkalmából, rendkivül meleghangu levelet intézett.

Erre a levélre a volt miniszterelnök a következő levéllel válaszolt:

A szilágy-somlyói választókerület szabad elvü pártja elnökének. tekintetes Lukácsffy Ödön ügyvéd urnak

Szilágy-Somlyó.

Igen tisztelt pártelnök ur!

Miniszterelnöki állásom elhagyása alkalmából hozzám intézett becses levelük kelte és vétele óta a Felséges ur kegye ismételten hárult reám, ujabban azzal, hogy magyar zászlósurrá, magyar főudvarmesterré neveztettem ki.

Midőn e kitüntetést hálás köszönettel fogadtam el, a törvény értelmében lehetetlenné vált nekem képviselői állásomat továbbra is megtartanom.

Bár eddig is tagja voltam a főrendiháznak, de oly czimen, a mely a jog gyakorlatának szünetelését engedte meg, most, mint zászlós ur, képviselői állásomat letennem kell; erre vonatkozó bejelentésemet a képviselőház elnökéhez mai napon el is küldöttem.

Engedjék meg önök is nekem, hogy három izben irántam tanusitott kitüntető bizalmuk hálás elismerése és megköszönése mellett a szilágy-somlyói választókerület országgyülési képviselői állásáról való lemondásomat tudomásukra hozzam.

Nem ringatom magamat illuziókban, midőn kijelentem, hogy tudatában vagyok annak hogy bár önkéntesen léptem vissza miniszterelnöki állásomtól, mégis az teljes mérvével bir egy politikai bukásnak; győzelme a kisebbségnek a többség fölött a parlamentáriz mus elveivel egyáltalán meg nem egyeztethető módon, tiltott fegyverekkel.

Nem időszerü most és nem szabad épen nekem, a közérdekében a lefolyt válság részleteivel és az annál keletkezett személyi vonatkozásokkal és reám való kihatásával foglalkoznom. Egy későbbi idő, mely látni fog tisztán és nem a szenvedélytől elvakitva itél, igaz képét rajzolja meg majd a lefolyt eseményeknek.

Addig — örömmel és hálával fogadva a Felséges ur ujabb kegyét és parancsát — a főrendiházban gyakorlandom törvényhozói jogaimat. Nem a politikai élet harczteréről való visszavonulás ez.

A magyar állameszme érvényesülésére egyedül helyesnek bizonyult politikai irány — mely nem doctrinaire elmélettel, idegen példákon alapulva. de gyakorlati érzékkel dolgozik — változást nem szenvedhet ennek szolgálatában maradva. szolgálni királyt és hazát, tartom változhatlan kötelességemnek továbbra is. Akár mint szemlélő, akár mint támogató, de ha kell, ugy is, mint tettekkel tényező félreállni nem fogok.

Addig is mindig hálával és örömmel gondolok a szilágysomlyói választókerület szabadelvü-pártjára, melyet hét éven keresztül az országgyülés képviselőházában képviselni szerencsés lehettem.

Fogadja igen tisztelt pártelnök ur és az egész párt őszinte tiszteletem és hálám állandó kifejezését.

Budapest, 1899. évi márcz. hó. 5.

Báró Bánffy Dezső s. k.

---

vetette alá magát a szülők parancsszavának, hogy nem lehet az övé, mig kezében a tanári oklevéllel vissza nem tér utjából.

Es most? Ő mást vesz el Micsoda... Mást . . . De hát az esküje? . . . Az örök szerelme? Az eljegyzés szent és fenséges köteléke? Hát mindez hazugság volt? Ez hát a férfi esküje? Ő is, ő, kinek egész szivét odaadta, ő is csak olyan mint a többi. Nem szereti többé! . . . Mást vesz el! . . . Oh miért nem tudja kitépni szivéből a nyomorult képét?! Miért sirja őt vissza még mindig. Ah, a női szív csak akkor szünik meg szeretni, mikor utolsót dobban.

Mindez felrajzik a lelke előtt és iszonyu gyász borul lelkére, végtelen fájdalom tépi a szivét. Szeme könybe lábad, hangos zokogás tör fel kinzott szive mélyéből, kezébe hajtja arczát és sir keservesen.

Mély csend borul a kis szobára, csak zokogása hallszik fel néha és a bánatába elmerült, megcsalt menyasszony nem látja, hogy az ajtó nyilik nesztelenül és egy klasszikus metszésü férfiarcz kukkant be a nyiláson. Halkan, egész halkan lopódzkodik be a déli fény, a puha szőnyeg felfogja a süppedő léptek zaját és oly szerelmetesen, gyengéden, édes dallamosan suttogja: Mária!

Mária összerezzen, felveti könyharmatos arczát és ajkain feltör a boldogság sikolya: Te — te! te vagy!

Vásározó és házaló kereskedők.

Debreczen, márczius 8.

(K—cs.) A tulhajtott verseny folytán erősen kifejlődött leleményesség hozta létre az u. n. vásározó kereskedőket, a kereskedőknek nehány év óta egyre nagyobb fogyasztási piaczot felölelő azon nemét, melynek üzelmei ellen sürü egymásutánban hangzanak fel az érdekeltek részéről jogosult panaszok. A vásározó kereskedők, — nem azok, kik az országos vásárokat szokták áruikkal meglátogatni, — állandó üzleti helyet, boltot nem tartanak, hanem egy nagyobb városi raktárban szokták a tulnyomólag Ausztriából csődtömegekből beszerzett selejtes rőfös árukat összehalmozni, melyeket aztán a központi raktárból küldözgetnek szét megbizottjaikkal szekérfogat használása mellett az egyes községek országos és hetivásárjaira elárusitás végett. A vásározó kereskedők e megbizottjai — egyik vásárról — a másikra járnak, a központi raktár helyére csak uj áru felvétele czéljából térnek vissza s a vásárokon az állami és községi adókkal terhelt kereskedők boltjai előtt rakodván ki, ezeknek érzékeny forgalom és jövedelem csökkenést okoznak.

E vásározó kereskedők legtöbbje bámulatot keltő ügyességgel használja ki az ipartörvényben lefektetett nagy iparszabadság s a miniszteri elvhatározatok utvesztője által nyujtott kedvezményeket a maga javára. E kereskedők legtöbbje iparigazolványnyal és házalási engedélyyel is el van látva. Országos vásárokon az iparigazolvány alapján jelennek meg, — a hetivásárokon való megjelenésre ellenben a házaló könyv jogositja fel őket.

Az 1887: XVIII. t. cz. értelmében ugyanis a felvidéki házaló kereskedők, kik a régi szokás alapján a hetivásárokat látogatták, eddigi joguk gyakorlatában meghagyattak. A ma is érvényben levő házalási nyiltparancs 17. § a értelmében pedig a felvidéki és más vidéki kereskedők különös kedvezményben is részesülnek, selyem,- gyapot,- pamut és lenárukra nézve s az illető kerületi hatóság által adott házalási engedély Ausztria Magyarország egész területére, — beleértve a házalást szabályrendeletileg eltiltott községeket is — érvényes. E kedvezményekkel való visszaélés megakadályozása czéljából az illetékes miniszterium ama intézkedést helyezte kilátásba még 1884. évben, hogy a felvidékről származó háziipari czikkek a származási hely törvényhatósága által nehogy más áruk is ily házalók által forgalomba hozassanak, — lebélyegeztessenek. A bélyegzési kényszer azonban meg ma sem lett elrendelve s igy magyarázható meg, hogy ma a kedvezményezett házalók, kiknek tulnyomó részét teszik a felvidékről származó czikkünk elején emlitett vásározó kereskedők elárasztathatják az országot idegen származásu selejtes árukkal s kereskedőinknek jogosan panaszolt erős versenyt csinálnak.

Az érdekeltek az e téren felmerült sérelmeik orvoslását a házalás és vándoripar gyökeres szabályozásától remélték; az idevonatkozó törvényjavaslat pár évvel ezelőtt el is készült, törvényhozási tárgyalásra azonban — sajnos — eddig nem kerülhetett.

Legközelebb a m. kir. belügyminisztérium hozott egy konkrét esetből kifolyólag ide vonatkozólag fontos elvihatározatot, mely az elsőfoku iparhatóság éber figyelme mellett a vásározó kereskedők üzelmeit megszüntetni van hivatva, habár az e téren tapasztalt visszaéléseket s különösen az osztrák czikkeknek házalás utján való további beözönlését nem szüntetheti meg.

Az emlitett elvihatározat szerint az 1887. évi XVIII. t.-cz. alapján biztositott azon kedvezmény, hogy a felvidéki házalók a hetivásárokat is látogathatják, csak azon felvidéki egyénekre vonatkoztatható, a kik a házalást tényleg gyakorolják, vagyis állandóan helységről-helységre és házról-házra járva meghatározott

eladási hely nélkül árusitanak s csak c mellett jelennek meg az utba eső közsé gekben tartott hetivásárokon is; ellenben nem terjed ki a törvény jelzett kedvezménye azokra az egyénekre, bárha felső vidékiek volnának is, akik valóságos házalás gyakorlása nélkül csak hetivásárokat látogatnak; minél fogva azok, kik mintegy áruraktárt képező állandó lakásukban felhalmozott árukkal csupán egy és ugyanazon községek hetivásárainak látogatásával foglalkoznak, házalóknak egyáltalán nem tekinthetők s ily czélra házalási engedély nem is adható.

Az elsőfoku iparhatóság köteles éber figyelmétől és erélyes eljárásától függ első sorban, hogy kereskedőink megszabaduljanak azon káros és jogosulatlan verseny től, melyet a vásározó kereskedők támasztanak, ami könnyen elérhető a közölt belügyminiszteri határozat alapján, mert a felvidéki házalók is kötelesek ugy az 1852. évi házalási nyiltparancs, mint a házalást eltiltó szabályrendeletek értelmében a valamely községbe való belépéskor házaló könyvüket láttamoztatni s igy e házaló könyvükből az iparhatóság könnyen megállapithatja, hogy a hetivásáron jogosultan megjelenő felvidéki házalóval vagy a hetivásárról eltiltandó vásározó kereskedővel áll-e szemben.

A házaló kereskedés terén fentforgó panaszok megszünése különben csak annak törvényhozás utján való szabályozásával várható, a mi uj kormányunknak remélhetőleg egyik legsürgősebb megoldásra váró feladatát fogja képezni.

SZINHÁZ.

Rang és mód.

(Szathmáry Árpád bucsufellépte.)

A debreczeni közönség tegnap este lelkesedéssel ünnepelte *Szathmáry* Árpádot, a ki ez estén fejezte be vendég szereplését. Szigeti bácsi szinmüvében bucsuzott el, a nagy bácsit játszotta, a mely egyik mesteri szerepe. Kedélyének aranyos zománczával vonja be a haragudni nagyon tudó, de azért jószivü nagy bácsi alakját.

Mit annyiszor elmondtunk róla, csak ismételhetjük, hogy minden mozdulata, minden szava, járása-kelése csupa természetesség.

Bravuros alakitását nem kivánjuk ezuttal részletezni, csak a főbb momentumokról számolunk be, amivel halvány képét óhajtjuk adni az ábrázolási müvészet e remekének.

Az első felvonásban midőn, méltóságos öcscse lakására megy mint látogató és ott kedves kis unoka hugával találkozik, gyermekes öröm nyilatkozik játékában, majd fájó érzés és gyülölet, mi kor megtudja, hogy őt méltóságos öcscse szégyenli s őt elutasitja.

Könnyet fakasztó bensőség nyilatkozott meg előadásábnn, midőn meg tudja, hogy a méltóságos öcscse az ő és más pénzét elköltötte.

Mély hatása volt e jelenetnek, melyben nyilt szinen zugott föl a taps. A közönség ünnepelte a szinészt, aki alig győzte az elragadtatásnak ezt a szokatlan — legalább Debreczenben szokatlan — megnyilatkozását meg köszönni. Az orchesterből ékes babérkoszorut nyujtottak fel debreczeni tisztelői.

Az előadás a többi részben is tetszett. Mindegyik szereplő ambicióval játszott. Különös dicséretet érdemelnek *Szabó* Irma és *Szacsvay*. Méltó partnereket talált bennük a vendégmüvész. *Szacsvay* a könnyelmü, de melegszivü Bannai Gábort játszotta sok közvetlenséggel. Kár, hogy mémelykor oly monoton volt s alig hallhatóan beszélt; mig *Szabó* Irma szerepében eleven, csapongó kedélyével, majd atyját ra jongó szeretetével, szivet érintő előadásával szerzett érvényt szerepének.

Az összjáték sikeréhez hozzájárultak *Komjáthyné* (Clarisse) *Csigaházine* (Erzsébet) *Sziklay* (Auenburg gróf) és *Odry* (Sándor.)

* **Müsorváltozás**. *Kaposi* Józsa betegsége miatt a mai napra kitüzött *Fausztocska* operette elmarad shelyette az *Eleven ördög* operett kerül szinre.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A pápa állapota.

Budapest, márczius 8. (Érk. d. u. 2 ó.) A budapesti katholikus kör tegnap este üdvözlő táviratot küldött a pápához. A táviratra ma Rampolla biborostól a következő sürgönyválasz érkezett:

Budapesti katholikus-kör hódolatát, üdvözletét igen szivesen vette a jó atya, *ki perczről-perczre jobban érzi magát* és nektek apostoli áldását küldi.

Merénylet egy puskaporraktár ellen.

Budapest, márczius 8. (Érk. d. u 2 ó.) Párisból jelentik, hogy tegnap reggel tizenkét dinamit töltényt találtak egy londoni puskaporraktár közelében. Este hét óra felé, mikor már teljesen besötétedet, *kétszer rálőttek a puskaporraktár előtt álló őrre*, a ki a lövések zajára alármirozta az őrséget. Rögtön őrjáratot küldtek ki. Az őr, kire rálőttek, kijelentette, hogy látta, mikor hat személy eliramlott a puskaporraktár mellől. Azt hiszik, hogy az arzenál ellen akartak dinamitmerényletet elkövetni.

A szinészegyesület küldöttsége a kereskedelmi miniszternél.

Budapest, márczius 8. (Erkezett 3 órakor.) A szinészegyesület monstre küldöttsége ma délben tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél, hogy a szinészek részére kedvezményes vasuti jegyeket eszközöljön ki. A miniszter a küldöttséget szivesen fogadta s megigérte a kérés teljesitését.

Megmérgezett müvészek.

Budapest, márczius 8. Érk. d. u. 2 ó.) Szegedről jelentik, hogy *Szarnovszky* Ferencz és *Rubovits* Márk müvészeket, kik a képzőmüvészeti kiállitás ügyében utaztak Szegedre, ma reggel lakásukon a szállodában, gázmérgezéstől ájultan találták. A két müvész este lefekvés után nyitva feledte a gázcsavart. A gyorsan alkalmazott orvosi segély használt. A müvészek most már tul vannak a veszélyen.

Spanyol dolgok.

Budapest, márcz. 8. Madridból távirják: A „Reforma“ szerint Polevieja hadügyminiszter a minisztertanácsban kifejtette annak a szükségét, hogy a hadsereg tényleges és tartalékos állományát szaporitsák.

Közgazdaság.

Budapest, márczius 8. Buzakinálat jó, vételkedv tartózkodó. Forgalomban 12,000 métermázsa. 10 kraczárral drágább. — Egyéb gabonamüvekben kevés forgalom. Irányzat változatlan. — Zab, rozs és árpa szilárd. Tengeri 5 krajczárral drágább. Időjárás szép.

10·50—52
9·93—95
8·65—67
8·00—02
4·65—66
5·81—83
2.05—15

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és **d. u. 2—5** óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal **s az** irattár a feleknek felvilágositásokat **ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.**

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek **hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.**

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Famunkatanitás. A kézügyesitő egyesület főreáliskola mühelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészitő csoport. Szerdán es pénteken haladócsoport.

—

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter *Poroszlay* Gyula számvizsgálót és *Mokovicska* Gusztáv pénzügyi számtisztet magasabb fokozatba léptette elő,

— **Uj királyi tanácsos.** A király Bagossi Károly, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánjának ezen minőségében szerzett érdemei elismeréseül kir. tanácsossá nevezte ki.

— **Debreczen és a párisi világkiállitás.** A januári közgyülés a kereskedelemügyi miniszter felhivása folytán bizottságot alakitott, melynek teendője intézkedni, hogy Debreczen a világkiállitáson méltóképen ünnepeljen. Ez a bizottság ma szerdán délután Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt a városháza nagytermében ülést tart.

— **Pisztoly párbaj**. *Szabó* Lajos és *Balkányi* Miklós dr. a szőlőszövetkezet megalkotói, a szövetkezeti ügykezelésre vonatkozólag köztük felmerült ellentétek következtében ma reggel sulyos feltételek mellett pisztoly párbajt vivtak; sebesülés nem történt. A felek a párbaj után kibékültek.

— **Az „István“ gőzmalom társulat munkásai** Önképző- és Segélyző-köre — mint bennünket elkésve tudósitanak — vasárnap délután tartotta meg X-ik rendes közgyülését, a tagok igen nagy érdeklődése mellett. A mult évi jelentésből a következő főpontokat jegyeztük fel: Bevétel 1080 frt 86 kr. Kiadás 1074 frt 89 kr volt. A kör vagyon-mérlege 1125 frt 55 kr. vagyon egyenleggel záródott. A költség előirányzat 520 frt 76 kr. kiadás-

sal állapittatott meg. A körnek jelenleg 12 alapitó, 29 pártoló és 145 rendes tagja van. A könyvtár állománya 274 mü 393 kötetben közte a Jókai Mór 100 drb diszkötésü müve, melyet az „István" gőzmalom Társulat Igazgatósága ajándékozott a körnek. A kör érdemdus megteremtője s s első elnökének néhai Kronauer Gyula urnak sirjához, ki a szegény alapra 500 frt hagyományozott az idén is testületileg vonult ki a kör s a sirt megkoszoruzta. A tisztujitás a következőképen történt meg: Elnök lett: Benedek Árpád egyhangulag. Az alelnöki tisztet betöltetlenül hagyták. Jegyző: Rózsási László. Pénztárnok: Pinczés Mihály. Könyvtárnokok: Judleiner Antal, és Varga István. Körgazda: Bozóki Mihály. Választmányi tagok: Sesztina Lajos, dr. Benedek János, Soós János, Kántor József, Cziffer Nándor, Bawlicza Pál, Kazay József, Kruppa Ágost, a Nagy József, Spall Károly, Koncz Sándor, Putz Antal, Árva Ferencz, a, Szabó István, b. Nagy József, Nemes László, b. Szabó József, Bánki Ferencz, Progner Adolf, Szabó Lajos, Pótválasztmány: Nagy Sándor, Böör József, Faragó Géza, Szabó Ferencz, Vida István. Számvizsgálók: Engi Sándor, Takács Sándor, Molnár Mathuzsálem.

— **A hajduvármeggei tankerületi tanitók „Gönczy-egyesülete"** f. évi február 14-én tartott választmányi gyülésen (13. jkv. sz.) kizárólag az egyesület tagjai számára, a következő pályatételt tüzte ki: „Gönczy Pál Zelemérpusztai müködésének s az általa ott alapitott és vezetett iskola szervezetének leirása, továbbá a schweiczi hasonló irányu iskolák és intézetek tüzetes ismertetése után, állapittassanak meg azok az elvek, melyeket a magyar alföld tanyai iskolái, továbbá a földmives iskolák felállitásánál és szervezetében megvalósitani ugy nemzetgazdasági, mint társadalmi és közmüvelődési tekintetekből helyes és czélszerü volna." A legjobb munka tiszteletdija: 100 (száz) korona. Beadási határidő 1899. szept. 1. — A pályamüvek idegen kézzel irva, lapszámozva, jeligés levéllel ellátva az egyesületi titkárhoz (Debreczen, Pacsirta-utcza 45. sz.) küldendők. Debreczen, 1899. február hó. Az elnökség.

— **A debreczeni szőlő és bortermelő-szövetkezet** az 1899. márcz. 25-ik napján délután ½ 4 órakor Debreczenben, Hajdumegye székháza nagytanácstermében tartja IV. évi rendes közgyülését, melynek tárgysorozata a következő: 1 Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről. A felügyelő-bizottság által átvizsgált mérleg és erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés. 3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása tárgyában. 4 Igazgatósági inditvány vinczellér lakások és istálló épitése tárgyában. 5. Igazgatósági inditvány 30,000, azaz harminczezer frt. forgó tőke tárgyában. 6. Egy igazgatósági és esetleg egy felügyelő-bizottsági tagsági hely betöltése. 7. Alapszabály 26 §-ában meghatározott időn belül esetleg beadott inditványok.

— **Kitüntetett fürdő-orvos.** Ő Felsége a király Ormai József dr., Liptó vármegye tiszteletbeli főorvos- és koritniczai fürdő-orvosnak, ezen utóbbi minőségben szerzett érdemei elismeréseül, a királyi tanácsosi czimet dijmentesen adományozta. Az uj királyi tanácsos érdemeit a legfelsőbb kézirat is a koritniczai fürdő-orvosnak tudja be. Ebben a minőségben Ormai dr. évek hosszu sora óta müködik és hogy milyen kiváló eredménynyel, arról legjobban tanuskodik Koritniczafürdő, melynek látogatottsága évről-évre emelkedik, de intézményeivel, és a legkényesebb igényt is kielégitő berendezéseivel is elsőrangu a hazai fürdők sorában.

— **Meglőtt menyasszony.** Nagy lakodalom volt a napokban. Szépséges özvegyet vezetett oltárhoz egy deli legény ember. Nagy volt a vigasság a násznép között a mikor a fiatal pár templomból jövet, az egész nászszéppel kocsira ült. A násznép között volt Pupuj Demeter is, ki vigan lövöldözött egy revolverből a fiatal pár tiszteletére. Éppen midőn Szalontán vonult keresztül a lakodalmi menet, Pupuj ismét lövöldözni kezdett a minek azonban a szegény menyasszony nagyon megadta az árát, mert egy eltévedt golyó őt érte Természetesen nagy volt az ijjedelem a násznép között s először azt hitték, hogy a lövés bosszuból történt, ami később valótlannak bizonyult. A tett szinhelyére hamar megérkezett Bleyer Sándor dr., ki a sebesültnek az első segitséget eyujtotta, s a seb vérzését elállitotta. A megsebesült menyasszony állapota igen sulyos.

— **A nyaralók fosztogatói.** Mintegy két év előtt történt, hogy az üresen állott sestakerti és ujkerti nyaralókat kifosztogatták s az elrabolt tárgyakat a baromvásártér felé vezető uton nyiltan árulták, mig végre a rendőrség megtudva az esetet, letartóztatta a fosztogatókat. Most hasonló eset ismétlődött, azzal a különbséggel, hogy az elrabolt árukat nem találták meg. Még a mult hó 25-én történt, hogy a sesta kerti csősz jelentést tett arról, hogy ösmeretlen tettesek a jelentést megtétele előző éjjelen *Nagy* Sándor dr. ügyvéd sestakerti, *Klein* Jakab, *Juhász* József szappanos, *Orosz* István tanár ujkerti nyaralóját és *Truka* Gottlieb pajtáját feltörték s kirabolták. A fosztogatók a nyaralók ajtait vasruddal felfeszitették s ilymódon hatoltak be a szobákba s a mit csak találtak, butorokat, ágynemüeket, függönyöket s más egyébb tárgyakat elvittek. A tettesek Orosz István szőlőjében még a pinczét is feltörték s nagymennyiségü bort mintegy 200 litert elhordtak, ugyanannyit pedig a hordóból kiengedtek a pinczébe. Klein Jakab kára 100, frt, Orosz Sándorné 150, forint, Nagy Sándor ügyvédé 50 frt, Truka Gottliebé 20 frt, Juhász Józsefé 30 frt. A jelentés megtétele után a rendőrség nagy apparátussal nyomozott s sikerült is a tetteseket kinyomozni s letartóztatni. A fosztogatók: *Füzesi* Ferencz, *Lengyel* József és *Farkas* Géza foglalkozásnélküli fiatal 18–20 éves suhanczok, kik tagadják a terhükre rótt cselekményt. A rendőrség azonban annyi terhelő adatot szerzett be ellenük, hogy tagadásuk hiábavaló. A betörők nem tudják alibejüket igazolni, meg két tanu terhelően vallott ellenük, kik hallották, mikor Füzesiék pajtafeltörésekről beszéltek. A betörőket letartóztatták s tegnap óta az ügyészség fogházában vannak, hol ellenük a további vizsgálatot folytatják.

— **Adakozás.** Rotschnek V. Emilné urnő lapunk felelős szerkesztőjéhez két forintot küldött a népkonyha javára. Átadtuk *Szücs* Kálmán nőegyleti pénztáros urnak.

— **Öngyilkosság idegenben.** Itália mosolygó ege alól került el ide messzi idegenbe, *Városonkolyos* községbe Giovanni Sanato, a derék famunkás. A sonkolyosi rengeteg fáit irtotta napról napról keserves fáradtsággal esztendők óta, hogy odahaza, tul a tengeren, legyen mit ennie a familiának. És a jóravaló, csöndes Giovanni Sanato, miért, miért nem, egy héttel ezelőtt szokatlanul nagy bunak eredt; ha kérdezték, nem felelt, ha hiták a pajtásai, nem ment velük. Csak busult, csak kesergett a becsületes ta'ján, akit tegnap reggel ugy lelték meg holtan egy erdőszéli bükk tövében. A nyakára foszladozó zsineg volt hurkolva, mellette egy karvastagságu tört faág hevert, a melyre — mint később kiderült — felakasztotta magát. A száraz ág nem birta el azonban a terhét. A szerencsétlen öngyilkost Sámson Márton dr. élesdi járási orvos boncolta fel. Giovanoi Sanato tettének okát senki sem tudja.

— **Elszámolás.** Felülfizettek: Katz Lajos, Kellner Károly, Kellner Dávid, Komlóssy Dezső, Lederer Márton, Lichstein Samu, Mandel Rezső, Márk Endre, dr. Popper Mór, Rosenfeld Salamon, ifj. Schwarcz Vilmos, Stein Zsigmond, Stern József, Stern József, Stern Izidor, Szántó Győző, Szent-Királyi Tivadar, Tóth István, Ungár Albert, Váradi Ignácz, Weinberger Albert, Weinberger Lajos, dr. Weisz Bernát, Weisz Lévi, Weisz Sándor, Zádor Lajos, Zelenka Sámuel, Olvashatatlan aláirás 4–4 koronát, Bosznay Károly, dr. Cimbora, Fisch testvérek, dr. Kardos Albert, Kardos Lipót, Kiss Adolf, Lichtschein Menyhért, Lövi Henrik, Mandel Márton, Márkus József, dr. Rosenthal Zoltán, Scherz és Krámer, Stern Ignácz 3–3 koronát, Békés Emil, dr. Brunner Lajos, Burger Izsó, Deutsch Vilmos (Bécs), Emerich Arnold, Francsics és Jóna, Flamm Márton, özv. Fried Károlyné, Gelberger Dávid, Hochfelder Jakab, dr. Kemény Mór, Kemény Ferencz, Krausz Henriette, Klein Jakab, özv. Klein Jakabné, Báró Jozsinczy Miklósné, L. Nagy Bálintné, Lamberger Ignácz, Liedermann Herman, dr. Löfkovits Márton, Márkusz Miksa, Márton Gyula, dr. Moskovitz Miksa, Nasch József, dr. Nagel Zsigmond, Pollacsek Ferencz, William Fryn (Bécs), Preiser Salamon, Rózsa Lajos, Roseuberg József, Sámy Béla, Székely A., Schwarz Vilmos, Weszprémi Zoltán, Weinblum Jakab, N. N., N, N. 2–2 koronát, Farkas Mórné, Gyémánt N., Hauer Bertalan, Karczag Gyula, Péterfi Benő, özv. Rosenberg Albertné, Varga Lajosné, N. N. 1–1 koronát. (Vége köv.)

x Deák Ferencz-utczán a törvényszéki palota tőszomszédságában egy gyárhelyiség, hozzátartozó raktárakkal és lakással május 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

x Hivatali helyiségül, esetleg *ipari czélokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben. akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x Rácz Károly, ki hosszabb betegségéből felépült, ma szerdán, márczius 8-án a **„Bika-kávéház"-ban** rendkivüli nagy **zenehangversenyt** tart, melyre a nagyérdemü közönség tisztelettel meghivatik. *A „Bika szálloda" bérlő társaság üzletvezetősége.*

Minden külön értesités helyett ezuton értesitjük barátainkat és jó ismerőseinket, **Rosenfeld Jakab** urnak f. hó 8-án, 80 ik évében bekövetkezett elhalálozásáról.

A megboldogult temetése f. hó 9-én d. u. ½4 órakor lesz Miklós-utczai lakásáról.

A gyászoló család.

TÁVIRATOK.

— *A Debeczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Közösügyek tárgyalása.

Budapest, mércz. 8. A Magyar távirati iroda jelenti: Ma délelőtt 11 órakor a a külügyminiszteriumban Goluhowski gr. külügyminiszter elnöklésével miniszter-tanács volt, a melyben résztvettek: Krieghammer közös hadügyminiszter, Kállay közöz pénzügyminiszter, Spaun br. altengernagy, Thun gróf osztrák miniszterelnök, Széll Kálmán magyar miniszterelnök, továbbá Kaizl és Lukács pénzügyminiszterek. A minisztertanács a közős szükségletre vonatkozó néhány kérdésről tanácskozott.

Kina.

Budapest, márczius 8. A „Times"-nak jelentik Sanghaiból e hó 6 iki kelettel: A német, angol és amerikai konzulok kijelentették, hogy a sanghaii taotaival nem tárgyalnak tovább az idegen telepek kiterjesztése tárgyában. Minthogy a táotat egy idő óta kitérő, egyenest ellenkező taktikát követ, most lépéseket tesznek a végre, hogy az alkirályt rábirják, hogy mielőbb rendkivüli biztost küldjön ki ennek az ügynek a rendezésére. Azonkivül megkérik a három nagyhatalom követeit, hogy a cungli-jámennél odahassanak, hogy ebben az ügyben végleges utasitásokat adjon a kinai tisztviselőknek.

Vegyes.

Daudet hátrahagyott irataiból. Az elhunyt nagy franczia regényiró müvei közt sok sok érdekes följegyzést és adatot találunk, amelyeket a jeles iró jövendő munkáiban akart felhasználni. Nehány ilyen érdekes jegyzetet itt közlünk:

„Szegény Francziaország! Sajátságos szerepet visz Európában. A sötét éjszakákon az emberek szurkos fáklyát visznek és az, a ki a világitót tartja, a legkevésbé lát. Ezt a veszélyes szerepet játsza Európában Francziaország: a nemzetnek élén halad, világosságot szór rájuk, de saját fényétől elvakitva, a posványba siklik és ott folytatja utját".

„Homo duplex, homo duplex! Hogy két lélek él keblemben, azt akkor vettem először észre, mikor Henri testvérem meghalt és atyám drámai hangon felkiáltott: „Meghalt! meghalt!" Egyik én-em sirt, a másik azon gondolkozott: „Mily őszintén igaz ez a felkiáltás?! Hogy hatna ez a szinpadon?!" Ekkor tizennégy éves voltam".

„Ha az embert szeretik, akkor tulajdonképen nem is kellene más egyéb dolgának lenni".

„A butaság az agyvelőben olyan ür, amelyen át gyakran a bün lopódzik be".

„A nagy müvészeket, a szív- és néphóditókat, a szép nőket, mindazokat, a kik diadalokhoz vannak hozzászokva, öreg korukban bizonyos bánat, „a hanyatlás melancholiája" fogja el — erről majd máskor még beszélek".

*

Bohémvér. Ködös, hideg, szeles őszi napon öreg ember állt Párisban egy utczasarkon és szánalmas igyekezettel hegedült, hogy a járókelők szivét könyörületre inditsa. Gémberedett ujjai alatt alig hallhatóan szólott a hangszer s a sous-k nagyon ritkán hullottak a földretett kalapba. Három vigkedélyü ifju is jött arrafelé a gyalogjárón. Meglátták, megszánták az öreg koldust és keresgélni kezdtek a zsebükben, hogy valami alamizsnát adjanak neki. Hanem a zsebük üres volt, alig tudtak egy pár fillért összehalászni a fenekéről. Összesugtak, aztán az egyik kezébe vette a hegedüt s játszani kezdett rajta mesteri módon. A másik énekelt hozzá gyönyörü tenor hangon. Nagy tömeg gyült pár percz alatt köréjük. Akkor a harmadik ifju fölvette a kalapot a földről és gyüjteni kezdett. Sürün gyült a pénz, szaporodtak a frankok Mikor bevégezték, csinos összeget adtak át az öreg muzsikusnak, a ki sirva köszönte meg és kérte az Istent hogy a három ifjut bőven jutalmazza meg. Beteljesedett. A három ifju neve világhirüvé lett. A hegedüst Adolphe Hermannak hivták, az énekest Gusztáve Rogernek és a pénzbeszedőt Charles Gounodnak.

*

A szinlaposztó mint ezredes. Egyik vidéki város szinháza előtt a szinlaposztó elcsipi a direktort.

— Kérek egy korona előleget.

— Megint megőrültél? tudakelja nyájasan a direktor.

— Dehogy. Hanem ma ezredest játszom és méltóztatik tudni, az ember sokkal szabadabban mozog, ha nagyobb összeg pénz van a zsebében . . .

*

A vezérkari szamár. Montecuccoli Rajmund, a hires hadvezérnek vezérkarában volt egy Cicogna nevü fiatal ember, a ki két dologról volt nevezetes: nem tudott semmit, nem tanult semmit és rettenetesen el volt telve magával. Rövid eszü legény volt szegény, a ki a tábornoknak gunyos dicséreteiből nem érezte ki a gunyolódást. Montecuccoli a maga nyers modorában vezérkari szamárnak nevezte el Cicognát, a ki ezt mégis megsokalta, de a mikor megmagyarázták neki, hogy azért kapta ezt a nevet, mert a legfontosabb és a legszükségesebb dolgokat pontosan, szorgalmasan elvégzi, mint a leghübb teherhordó szamár, akkor nem csak belenyugodott ebbe az elnevezésbe, hanem még kérte is, hogy hivják csak vezérkari szamárnak. 1664, augusztus 10-én, a sz.-gotthardi csata után Montecuccoli nagyon jó kedvében volt. Jelentést irt a háboruról a császárnak. Cicogna háta volt az asztal. Ennek a nevezetes jelentésnek, mely ma is megvan a cs. és kir. hadi levéltárban, a vége igy szól:

> Reggel kilencztől délután négyig marakodtunk a török bestiákkal, de végül kiütöttük a fökutyának, Kuprillinek a fogát Ezt a jelentést sietve irom egy szamárnak a hátán.

Cicognának odaadva a levelet, hogy küldje el a lovas hiradónak. Cicogna elolvasta a levelet és igy szólt:

— Tábornok ur, ha megengedi, egy tévedésre figyelmeztetem.

— Halljuk, halljuk!

— Téves, hogy egy szamárnak a hátán irta a jelentést, hiszen én a vezérkari szamár vagyok.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Forditotta: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 102.

Miriám ezután eltávozott és a tábornok a salonból dolgozó szobájába ment. Megolvasta a levelek számát. 19 levél volt, dátum szerint egymásután rakva. Feltette szemüvegét és elkezdte a leveleket olvasni.

Az első pár levél nem sokat tartalmazott. Elfogulatlan szemmel nézve sem jobbak, sem rosszabbak nem voltak az oly fajta leveleknél a milyeneket kaczér asszonyok udvarlóikkal váltanak.

— Bármily nehezemre esnék is — hangzott egyik levél — az ő szerelmes szavait hallani, még sem szabad türelmünket elvesziteni, édes Gerardom. Férjem már nem sokáig élhet. Hosszabb rövidebb idő mulva valószinüleg bevesz egy nagyobb adag morfiumot és én azután nagyon jól fogom majd játszani a vigasztalhatatlan özvegy szerepét.

Ilyen és még ilyenebb kitételektől hemzsegtek a levelek. A legutolsó levél bántotta legjobban.

— Tudod e — hangzott e levél egy kitétele — hogy az öreg gazember most a legkomolyabban kölcsönös tiszteletről és más iránti kötelességeinkről beszél? Azt mondja, ő meg van győződve arról, hogy én sohasem fogom elfelejteni, mivel tartozom állásomnak.

A többi levél is ilyesféléket tartalmazott, e mellett gyalázatos visszaemlékezéseket tartalmazott az együtt töltött pásztor órákról és ezekből kitünt, hogy Lady Gunter néha elment Chandos lakására is találkákra.

— Mily jó voltam pedig hozzá, — gondolá a tábornok. — E gunyt és kijátszást nem érdemeltem tőle!

A tábornok összecsomagolta a leveket és eltávozott hazulról.

Elment ügyvédjéhez és uj végrendeletet készitett, melyben egész vagyonát Sydney Seatonra hagyta, évi 500 frt kivételével, mely már most és halála után is Lady Gunter részére lesz kifizetendő. Chandos kapitányt pedig órákon át kerestette, hogy azt párviadalra hivja, de hiába, az megszökött a fenyegető veszedelem elől.

Azután egy hosszu levelet irt Sydneyhez, lepecsételte és az ügyvéd kezei között hagyta, részletesen megmondva, mikor juttassa a czimzethez.

Majd visszatért lakásába és egyenesen dolgozó szobájába ment. Neje már otthon volt. Énekelt és zongorázott. Gunter nem ment be hozzá, hanem leült kibontotta a csomagot és elkezdte még egyszer olvasni a leveleket. Azután kiválogatta azokat, a melyben róla a leggyalázatosabban és leggunyosabban emlékezett meg neje. Ezeket oldalt tette, hogy mellékelje az ügyvédje számára irt levélhez, a melyben annak megbizást adott, hogy neje ellen a válópert meginditsa.

Mialatt ezzel foglalatoskodott, neje belépett.

Halálos rémület szállta meg, a mint meglátta a tábornok előtt a leveleit és a sorokat, a melyeket Gunter ügyvédjéhez irt, elolvasta. Annyira meg volt lepetve, hogy pár perczig még csak mozdulni sem tudott.

De azután előre ment azzal az elhatározással, hogy a leveleket elveszi és később hizelgései és szerelmeskedéseivel az öreg ember bocsánatát megnyeri.

A tábornok a ruha surranására felnézett s akkor látta meg a nejét.

— Mit csinálsz, Montgomery — kérdé neje oly ártatlanul, mintha mit sem látott volna.

— Kötelességemet végzem, asszonyom. — Kérem, hagyjon magamra! A nyomorult, öreg gazember tud már mindent!

— Montgomery!

E szavak saját szavai asszonyom, és én ezeket az ön kedves Gerardjához irt levelei egyikében olvastam. Ön ez alkalommal nem ért czélt megszokott okosságával. Várhatott volna addig, a mig az adag morfiumot beveszem, vagy mig önnekem — tudom, ez volt a szándéka — beadja.

— Levelek Chandoshoz — kiáltá Cecilia. — Én soha sem irtam hozzá leveleket. E levelek meg vannak hamisitva, Montgomery, te tudod, hogy meg kell ha-

misitva lenniök. Hogyan tudsz velem oly kegyetlenül beszélni! Hát már nem tudod, hogy téged mindig szerettelek? Soha sem irtam Chandoshoz. Mutasd meg csak nekem e leveleket!

— Nem — egyetlen sort sem!

— Ártatlan vagyok, Montgomery! Esküszöm neked erre! Add ide nekem e levelelket, hadd mutathassam meg ezt neked.

— Talán megakarnád semmisiteni? Ha ártatlan vagy, ugy van másmódod is arra, hogy ezt kiigazolhassad. Holnap reggelig fontold meg, hol tartózkodjál ezentul.

— Meg kell engem hallgatnod, Montgomery! — kiáltá Lady Gunter szenvedélyesen.

— Ennek nem látom be a szükségességét -- mondá nyugodtan. — Önnek voltak velem szemben bizonyos igényei és én az által ismertem el ezeket, hogy nevet, czimet és állást adtam önnek. Saját maga kedvéért is megkellett volna becsülni ezen ajándékot — többet én nem kivántam. Ön saját maga választotta meg utját, vándoroljon hát rajta. Az 500 frt évenkint talán kellemes pótlék lesz Chandos kapitány jövedelmeihez, évi 500 frtot fog kapni tőlem.

Cecilia a zsebkendőt szemeihez tartva kiment. Keservesen sohajtott, de csak látszólag, a tábornok nem vette észre a a battisztkendő megetti áruló mosolyt.

Körülbelől 5 perez mulva vissza jött, még mindig sirva, gyenge és átható parfümillatot hozva magával.

A tábornok a széken ült, hogy az ügyvédhez elküldendő levelét befejezze.

— Montgomery — mondá Cecilia, — mialatt mellé letérdelt s szép könyező arczával reá pillantott — bocsáss meg nekem! nem vétkeztem oly sulyosan, mint gondolod és többé nem akarom azon em bert viszontlátni. Hadd égessem el e leveleket és feledjük el ezeket.

— Késő — viszonzá a tábornok határozottan, mialatt a leveleket kabátja zsebébe tette, és felállani készült. Cecilia azonban időközben balkarjával áttonta nyakát.

— Nekem kell adnod e leveleket, kedves Montgomery! Balgaság volt tőlem, irni neki, de én nem vagyok bünös — esküszöm neked.

A tábornok rövid, gunyos kaczajjal válaszolt és megkisérlé, hogy öleléséből magát kiszabaditsa, de nem tudta.

— Meg kell a leveleket szereznem — mondá halkan kétségbeeseten.

Egyidejüleg férje szája és orra elé illatos zsebkendőjét odatartotta. Gunter tábornoknak végre sikerült kibontakoznia és meghuzta a csengettyüt.

James Miller belépett. A tábornok intett neki, hogy lépjen közelebb.

— Miller — kiáltott feléje Cecilia — a tábornoknál pár levél van, melyekre szükségem van, ehhez te nekem segédkezni fogsz. Ne hallgass arra, a mit mondd, de ne hozzál azért fájdalmat. A levelek kabát zsebében vannak. Fogd meg erősen.

Erre a tábornoknak ugrott Cecilia, lenyomta a székbe, mialatt Milller a tábornok karjait tartotta. A tábornok segitségért akart kiáltani, de az orra elé tartott zsebkendő ebben megakadályozta.

A tábornok egyszerre egészen elcsendesedett s a szolgája, Mille karjai közzé esett eszméletlenül.

Miller gondosan lebocsátotta őt a padozatra. Cecilia vad dühében, hogy a levélcsomagot megszerezze, a tábornokra térdelt. Ebben a pillanatban, amint a leveleket a tábornok zsebéből kivenni készült, belépett Sydney Seaton, Pultency Tedtől és Mr. Raveltől kisérve.

Lady Gunter a levélcsomaggal felugrott, James Miller pedig menekülni próbált.

Sydney a tábornokhoz sietett és letérdelt mellé, mép éppen jókor, hogy a haldoklónak suttogva kiejtett utolsó szavait meghallhatta:

— Sydney, fiam, meggyilkoltak engem!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. márczius hó 8-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4% —	119.80	120.20
„ vasuti beruházási köt. 4½%	120.75	121.75
„ koronajáradék 4% — —	97.80	98.30
„ regále vált. köt. 4½% —	100.75	101.75
Osztrák aranyjáradék 4% —	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4²/₁₀%	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	142.—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	398.—	398.50
Osztrák hitelbank részvény —	368.10	368.30
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	105.50	106 —

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
„ „ 3%-os „	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.75	11.25
Osztrák „ „ —	20.50	21.—
Olasz „ „ —	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy — — —	6.60	7.10
Jó-sziv „ — — —	3.80	4.20

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — —	5.66	5.74
20 márkás arany — — —	11.79	11.83
20 frankos arany — — —	9.54	9.56
1 Sovereigns — — —	12.—	12.04

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. márczius 7-én.

A szilaj határidőüzlet ma a malmokat is élénkebb vételre serkentette, mely azonban megfelelő kinálattal találkozott, különösen midőn a lisztgyárak 5—10 krral többet engedélyeztek. Eladatott 40.000 mm.

Rozs 5—10 krral drágább lett.

Tengeri ára szinte 5 krral emelkedett.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 1100 mm. 79 k. 10·85 forinton, 400 mm. 79·5 k. 10·85 forinton, 400 mm. 79 k. 10·82 forinton, 100 mm. 79 k. 10.70 frton, 100 mm. 80 k. 10·70 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Ma márcziusi buzában egy ujabb explozió történt, a tegnapi zárlathoz képest az elért magasabb kurzus körülbelül egy negyed forintnyi emelkedést mutat. A hausse emberei nagyban hozzájárultak az ár felkiabalásához, de czéljukat el is érték, mert a megfélemlitett kontreminenek ők diktálták ma az árakat. Minden kötés nehány krral magasabb árban jött létre.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapitotta meg:

Buza márcziusra	10.40—10.44
„ áprilisra	9.90— 9.97
Rozs márcziusra	7.92— 7.95
Tengeri 1899. májusra	4.65— 4.61
Zab 1899. márcziusra	5.80— 5.81
Repcze augusztusra	—.———.—

Délután 4½ órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.50— 9.51
„ áprilisra	9·90— 9.93
Rozs márcziusra	7.92 — 7.93
Zab márcziusra	.———.—
Tengeri 1899. májusra	4.61— 4.62
Repcze szeptemberre.	11.90—11.95

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 158. Bérlet 130. sz. „A“

Ma, szerdán, 1899. márczius 8-án:

Az eleven ördög.

Vig operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Soubisse herczeg, Frankhon marschallja	—	—	Odry Árpád
Tibull de Hugern, báró	—	—	Szentes János
Letorieres, vicomte	—	—	R. Serfőzy
Grevin, szabó	—	—	Rubos Árpád
Marianne, neje	—	—	F. Kállay L.
Desperieres, tanácsos	—	—	Sziklay M.
Veronika, nővére	—	—	Locsarekné G.
Ohatou polgármester	—	—	Mezei Andor
Egy rendőrtiszt	—	—	Csáky Ferencz

Holnap, csütörtökön márczius 9-én:

Arany ember.

Dráma.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: **Kéry Gyula**)
Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59—14.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!
Az
ESZÉKI SPITZER-KENÖCS
és az
Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.
Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros
DIENES C. J.-féle
gyógyszertárban
készül és megrendelhető.

Szeplőket
és
májfoltokat
valamint az összes
bőrtisztátalanságokat
biztosan eltávolit.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . **35** kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóviz . **40** „
1 drb. valódi Salvator-szapan . . **50** „
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szinben . . . . . **50** kr. és **1** frt.
1 tégely kézpaszta . . . . . **60** kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvénytleg bejegyzett védjegygyel el van látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szapant kérni.

Nagy jótéteményt cselekszik az anya gyermekével, ha a mosáshoz és fürdéshez a **Doering-szappant a bagolylyal** használja. A gyermek, ha ezen szappannal mossák, nem érez égést, bőrfeszitést, viszketést, hanem jól érzi magát. A bőr szép és finom lesz és a mi a legfőbb, hogy ezen szappan által a féltett és fájdalmas felsebesedés elmarad. **30 krért** ezen enyhe és az orvosok által ajánlott szappan mindenütt kapható.

14599. tkv. sz.
1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Thanhofer Józsefné végrehajtatónak Marialaki Elek végrehajtást szenvedő elleni 750 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbiróság) területén levő, Debreczenben fekvő, a Debreczen puszta N. cserei 7. sz. tjkvben A + 594., 593., 588., 596., 592., 591. hrsz. a. felvett ingatlanokból Marialaky Eleket illető $^1/_{14}$ részre 148 frtban. — A debreczeni 4016. sz. tjkvben A. I. 2641., 8126. + 8125. hrsz. a. felvett ingatlanokból Marialaky Eleket illető $^1/_7$ részre 1935 frt 57 krban. — A debreczeni 4109. sz. tjkvben A + 4745. hrsz. alatt felvett ingatlanokból Marialaky Eleket illető $^1/_{14}$ részre 68 frtban. — Az ugyanazon számu tjkvben A + 5067/b. hrsz. alatt felvett ingatlanból Marialaky Eleket illető $^1/_{14}$ részre 62 frt 85 krban. — A debreczeni 4477. sz. tjkvben A + 8278 hrsz. a. felvett ingatlanból Marialaky Eleket illető $^1/_{14}$ részre 32 frt 64 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi márczius hó 24. napján délután 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 14 frt 80 kr., 193 frt 55 kr., 6 frt 80 kr., 6 frt 28 kr., és 3 frt 26 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi deczember hó 27-én.

Nagy Károly,
kir. táblai biró.

233—1—1

Gógyszertár a „Fehér Hattyuhoz"

Debreczen,
Piacz-utcza 30. szám.

Szeplő és májfolt ellen ez ideig legjobbnak bizonyult a világhirü

Liliom arcz-créme

és

Rochlicz „Liliom" szappanja

a mely kitünő hatásánál fogva biztosan elmulasztja a szeplőket, eltávolitja az arczról és kézről a májfoltokat és egyéb pattanásos mittessereket.

Ezen szépitőszer használata után az arcz és kézbőr vakitó fehér lesz és friss üdévé válik.

Egy rendes tégely **1 korona** (50 kr.) egy kis próbatégely **70 fillér** (35 kr.) a hozzá tartozó „Liliom"-szappan **35 kr.** Kapható még a „Liliom"-pouder is, mely felülmulja az összes ez ideig léte ő arcz és fett pouderekt, 3 szin árnyalatban van. 1 doboz ára **1 korona.**

Kapható Debreczenben a **„Fehér Hattyu" Tamássy-féle** gyógyszertárban Piacz-utcza 30. sz., hol egyszersmind a főraktár is van. — Vidéken minden nagyobb gyógyszertárban.

232—7—1

Meghivás.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

XXXII-ik rendes közgyülését

1899. márczius 12-én délelőtt 10rakor tartandja Debreczenben, az intézet saját helyiségében, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 28-ik czikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyülés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1898. évről.
2. Az 1898. évi zárszámadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapitása és a nyereség feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
3. Az alapszabályok 34-ik czikke értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két tagnak s mivel egy igazgatósági tag ügyvezetővé választatott, egy hetedik igazgatósági tagnak is választása három évre.
4. Egy, esetleg két felügyelő-bizottsági tag megválasztása két évre.
5. Boldogult ügyvezetőnk Holländer Gyula özvegyének kegydij iránti kérvénye feletti határozat.
6. Az alapszabályok megváltoztatása.

Az évi jelentés és mérleg a közgyülést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1899. évi február 14-én tartott ülésünkből.

85—3—2

Az igazgatóság.

Meghivás.

Van szerencsém

a h.-dorogi részvény-takarékpénztár

t részvényeseit az **1899. évi márczius hó 22-én délután 3 órakor** az intézet helyiségében tartandó

rendkivüli közgyülésre

tisztelettel meghivni.

A közgyülés tárgya:

Az alapszabályok 21., 29., 41., 43., 48., 56., 57., 58., 61., 63., 64., 69., 70., 77., 83. és 84. §§-inak módositása.

H. Dorog, 1899. márczius hó 6.

Kovács János s. k.
elnök.

234—1—1

Budapest, Karlsbad és Bécsi czipő-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a jó hirnévnek örvengő Baum Miksa-féle a főpostával szemben levő

női, férfi és gyermek czipő-raktárt

átvettem s azt saját czégem alatt tetemesen megnagyobbitva fogom tovább vezetni.

Czipő raktáram ez idő szerint Debreczenben a **legnagyobb,** áruim melyeket Budapest, Bécs és Karlsbad legelső gyáraiból szerzem be, **kitünőbbek** és a mellett **feltünő olcsók.**

Minden szipő talpán a **SZABOTT ÁR** látható.

A tavaszi és nyári idényre raktáramat rendkivül dusan láttam el a legelegánsabb és legjobb czipőárukkal, ugy, hogy e tekintetben minden versenyen felül állok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy ugy dus raktáram, mint olcsó árszámitásaim és kitünő gyártmányaimról személyes meggyőződést szerezni méltóztassék.

Tisztelettel **Tolnai Dániel**

230—3—1

előbb **Baum Miksa** a főpostával szemben.

Legolcsóbb czipő-raktár.

Legnagyobb czipő-raktár.

Legjobb czipő-raktár.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1899.